

Guía Docente

Datos Identificativos					2022/23
Asignatura (*)	Aprendizaxe e ensino dos módulos da especialidade de formación e orientación laboral		Código	652606621	
Titulación					
Descriptor					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	12	
Idioma	Galego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación Pedagoxía e Didáctica Psicoloxía				
Coordinación	Perea Vega, Gustavo Ariel		Correo electrónico	gustavo.perea@udc.es	
Profesorado	Arza Arza, Neves Perea Vega, Gustavo Ariel		Correo electrónico	neves.arza@udc.es gustavo.perea@udc.es	
Web					
Descrición xeral	A materia céntrase na construción das competencias relativas á planificación do terceiro nivel de concreción curricular e integra as aprendizaxes promovidas desde outras materias do módulo xenérico e do módulo específico (Formación Profesional e Mercado laboral, Inserción e orientación laboral e Proxectos de innovación e investigación).				

Competencias do título

Código	Competencias do título
--------	------------------------

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Analizar o organigrama dos centros onde se imparte a FP e as funcións do departamento de FOL	AP18		
	AP19		

Analizar o currículo dos módulos da especialidade de FOL e valorar as ausencias e potencialidades para formar persoas cun pensamento crítico activista sobre as desigualdades de xénero e a precarización laboral.	AP1 AP2 AP3 AP4 AP5 AP8 AP13 AP14 AP15 AP16 AP17 AP18 AP19 AP20 AP21 AP22 AP23 AP24 AP25 AP26 AP27 AP30 AP34	CM1 CM3 CM5 CM6 CM7
Analizar e valorar a normativa aplicable á actividade docente na FP e trasladala á planificación dos módulos da especialidade.	AP8 AP10 AP14 AP15 AP16 AP18 AP19 AP20 AP21 AP25 AP26 AP27 AP30	CM3 CM4
Utilizar as TIC para a aprendizaxe profesional e integralas nos procesos de ensino e aprendizaxe.	AP13 AP14 AP15 AP16 AP20 AP25 AP26 AP27 AP32	CM4 CM7
Identificar as funcións do profesorado de FOL.	AP15 AP17 AP18	CM6
Describir o sistema de acceso a función docente no ensino público e privado e os requirimentos esixidos	AP16 AP29	

Deseñar unha programación dun dos módulos da especialidade e unha unidade didáctica da programación, contextualizadas a nivel de centro e de alumnado, viables e coherentes co marco teórico e curricular.	AP20 AP21 AP22 AP23	CM3 CM6 CM7
Integrar o enfoque de xénero nas programacións e nas unidades didácticas e valorar a súa importancia para acadar a equidade de xénero.	AP15 AP16 AP17 AP18 AP19 AP20 AP24 AP25 AP26 AP27 AP30 AP33	CM4 CM5 CM7
Elaborar a fundamentación teórica e legal, analizando e valorando as bases legais e os obxectivos do desenvolvemento sostible aplicables á materia ou módulo e á etapa educativa.	AP1 AP2 AP3 AP4 AP5 AP8 AP10 AP13 AP14 AP19 AP23 AP24 AP25 AP27 AP28 AP29 AP30	CM4 CM6 CM8
Valorar as posibilidades dos módulos da especialidade para a construción dun pensamento crítico e activista e reflectir esta perspectiva na súa planificación.	AP6 AP13 AP14 AP15 AP16 AP17 AP18 AP19 AP20 AP21 AP22 AP23 AP24 AP25 AP26 AP27 AP30	CM3 CM4 CM5 CM6 CM7

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1.-Contexto organizativo e funcional dos centros de Formación Profesional.	1.1. Normativa que regula a organización e o seu funcionamento 1.2. Tipoloxía de centros de formación profesional, espazos e equipamentos. 1.3. A organización docente nos centros de FP. Órganos de Goberno e Coordinación Didáctica. Proxecto Educativo e Proxecto Funcional 1.4. O Departamento de Formación e Orientación Laboral. Composición e funcións. O traballo en equipo. A colaboración cos Departamentos de Orientación e de Información e orientación profesional.
Tema 2.- O corpo de Profesorado do Ensino Secundario: a especialidade de Formación e orientación laboral (FOL)	2.1. Corpos de profesorado e categorías profesionais 2.2..Sistema de acceso ó ensino público e o ensino privado 2.2. Retribucións 2.3.Autoemprego.
Tema 3. Módulos da especialidade e normativa aplicable	3.1. Módulos da especialidade nos ciclos LOXSE 3.2. Módulos da especialidade nos ciclos LOE 3.3. Formación en centros de traballo 3.4. Normativa aplicable e implicacións para a planificación curricular
Tema 3. Planificación nos distintos niveis de concreción curricular: do currículo oficial á programación de aula.	3.1. A programación dos módulos 3.2. A programación de aula
Tema 4. Metodoloxía e avaliación	4.1. Técnicas e estratexias metodolóxicas: tipoloxía e características 4.2. Avaliación: tipos, técnicas e instrumentos. 4.3. A participación do alumnado na avaliación: finalidades e instrumentos. 4.3. Avaliación e xestión da calidade nos centros de FP
Tema 5. Educación mediática e TIC	5.1. Educación mediática: concepto, finalidade e integración na programación dos módulos da especialidade 5.2. Competencia dixital docente. A competencia dixital como obxectivo e contido das materias e módulos da especialidade. 5.3. Recursos e ferramentas dixitais para o ensino e aprendizaxe dos módulos da especialidade..
Tema 6. A atención á diversidade	6.1. Atención á diversidade: conceptualización e medidas que prescribe a normativa. 6.2. Estratexias e recursos para a atención á diversidade
Tema 7. A integración da perspectiva de xénero	7.1. Finalidades e modalidades de integración 7.3. Experiencias e recursos 7.4. Normativa, plans e actuacións específicas.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A16	3	0	3
Sesión maxistral	A8 A10 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A22 A24 A34	16	0	16

Análise de fontes documentais	A10 A13 A14 A15 A17 C4 C6 C7	12	52	64
Presentación oral	A23 C1 C3	4	5	9
Aprendizaxe colaborativa	A8 A14 A22 A32	28	51	79
Portafolios do alumno	A15 A16 A17 A19	0	15	15
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A8 A10 A13 A14 A15 A16 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29 A30 A32 A33 C3 C4 C5 C6 C7 C8	21	90	111
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	As actividades iniciais teñen unha dupla finalidade: a) que o alumnado tome conciencia dos seus coñecementos previos, de xeito que se convertan nun referente para a análise e reflexión do que precisan aprender e das aprendizaxes construídas na materia. b) A posta en común e resolución de dúbidas das cuestións formuladas sobre as temáticas previamente traballadas fora da aula e que forman parte da clase invertida.
Sesión maxistral	A sesión maxistral utilízase para presentar unha boa parte dos temas que se abordan na materia. A sesión maxistral combínase coa clase invertida, deste xeito límitase o papel de transmisor de contidos do profesorado.
Análise de fontes documentais	A análise das fontes documentais está vinculada o traballo tutelado. A súa finalidade é o deseño da programación e dunha unidade didáctica, principalmente a elaboración do apartado de fundamentación teórica e legal.
Presentación oral	Consiste na difusión entre as persoas da clase do produto elaborado no traballo tutelado. Dispoñen de 20 minutos por cada traballo e na presentación teñen que participar todas as persoas do grupo de traballo.
Aprendizaxe colaborativa	A aprendizaxe colaborativa está implícita no resto das metodoloxías que son realizadas en grupo.
Portafolios do alumno	Consiste nun informe no que o alumnado da conta das aprendizaxes adquiridas tomando como referencia o resultados de aprendizaxe e os obxectivos das actividades e das temáticas abordadas.
Traballos tutelados	O traballo tutelado ten como finalidade o deseño dunha programación e dunha unidade didáctica. A análise documental, a aprendizaxe colaborativa, unha parte das prácticas a través das TIC e a presentación oral están integradas no traballo tutelado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención personalizada ten como finalidades a supervisión e orientación do traballo tutelado e lévase a cabo no horario de titorías e nas aulas reservadas para a súa realización.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Presentación oral	A23 C1 C3	A presentación vai ser avaliada polo resto dos compañeiros e compañeiras a partir dunha rúbrica.	5

Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A8 A10 A13 A14 A15 A16 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29 A30 A32 A33 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Consiste no deseño dunha programación e dunha unidade didáctica. Para a súa avaliación proporcionanse dúas rúbricas, nas que se detallan as dimensións a avaliar, os niveis de logro e os criterios de cualificación. As rúbricas entreganse coa proposta de traballo tutelado. Tamén se avalia a participación e contribución de cada unha das persoas do grupo. A través dun proceso de coavaliación, e de xeito consensuado, asígnase a cada membro do grupo unha porcentaxe (de 0 a 100). A cualificación obtida por cada unha das persoas do grupo é o resultado de aplicar esta porcentaxe sobre a cualificación obtida na programación e na unidade didáctica.	70
Portafolios do alumno	A15 A16 A17 A19	Os referentes para a avaliación son os resultados de aprendizaxe, os obxectivos do traballo tutelado e a utilización de fontes bibliográficas que afonden nas temáticas abordadas na materia.	25

Observacións avaliación

ASISTENCIA

A asistencia ás sesións é obrigatoria, e está xustificada en base a que as clases son moi interactivas e se traballa aspectos procedimentais e actitudinais que son necesarios para aprobar a materia, polo tanto, nesta materia non procederá a dispensa de asistencia do alumnado. O alumnado con asistencia regular que ocasionalmente non acuda a unha sesión deberá de realizar e entregar as actividades realizadas na aula. **REQUERIMENTOS PARA APROBAR A MATERIA** A cualificación final será o resultado das puntuación obtidas nas distintas actividades que computan na cualificación. Para superar a materia é indispensable obter a metade da cualificación no traballo tutelado e no portafolio. Na avaliación da segunda oportunidade recupéranse as actividades non superadas. A non realización dalgunha das actividades de avaliación implica a cualificación de Non presentada

É obrigatorio o uso dunha linguaxe inclusiva. **FALTA DE INTEGRIDADE ACADÉMICA** Ausencia de citación de fontes As citas e referencias a calquer tipo de texto deben declararse no texto e no apartado de referencias bibliográficas, utilizando as normas APA máis actuais. Co obxectivo de visibilizar as achegas das autoras, escribirase o nome completo dos autores e autoras. Plaxio O plaxio será motivo de suspenso. Así o establece o artigo 14.4 da normativa académica de avaliación da UDC: " na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través de internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade" Normativa académica de avaliación, revisión e reclamación da UDC-

https://www.udc.es/export/sites/udc/normativa/_galeria_down/academica/Normas_avaliacion_revision_reclamacion_consolidado_1.pdf

<http://www.educacion.udc.es/?pagina=propiedad-intelectual>

Fontes de información

Bibliografía básica

De Miguel, Mario (2006). Modalidades de enseñanza centradas en el desarrollo de competencias. Orientaciones para promover el cambio metodológico en el espacio europeo de educación superior. Oviedo: Ediciones Universidad de Oviedo. Prieto Alfredo, Díaz David e Santiago Raúl (2017). Metodologías Inductivas. El desafío de enseñar mediante el cuestionamiento y los retos. Cano, Elena (Editora) (2012). Aprobar o aprender. Estrategias de evaluación en la sociedad red. Barcelona: Universidad de Barcelona. Sanmartín, Neus (2007). Evaluar para aprender. Diez ideas clave. Alsina, Josep (Coord.) (2011). Evaluación por competencias en la universidad: competencias transversales. ICE Universitat Barcelona y Editorial Octaedro. Imbernon Francesc e Medina Jose Luis (2005). Metodología participativa a l'aula universitària. La participació de de l'alumnat. Barcelona: ICE. Quaderns de Docència Universitària, 4. Willson Carolyn Grizzle Alton, Tuazón Ramón, Akyempong Kwane, Cheung Chi_Kin (2011) Alfabetización mediática e informacional. UNESCO. John Granados, Raúl López, Raidell Avello e Diego Luna (2017). TIC, TAC y TEC como instrumentos de apoyo al docente de la universidad del siglo XXI. Arnaiz, Haizea Begoña, Careaga Susana e Oskoz José Miguel J.M. (2015). Guía para la incorporación de la perspectiva de género (?) Gasteiz: Servicio de Publicaciones del País Vasco.

Bibliografía complementaria

Para cada tema facilítase unha listaxe de bibliografía obrigatoria e a complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Formación profesional e mercado laboral/652606611

Inserción e orientación laboral/652606612

Materias que continúan o temario

Formación profesional e mercado laboral/652606611

Inserción e orientación laboral/652606612

Proxectos de innovación e investigación educativa en formación profesional e orientación laboral/652606E31

Observacións

ACTUALIZACIÓN DO PERFIL PERSOAL Como máis tardar, na terceira sesión de clase, todo o alumnado ha de pendurar unha foto actual no seu perfil de moodle.
COMPROMISO COA SUSTENTABILIDADE AMBIENTAL Débese facer un uso sustentábel dos recursos co obxecto de evitar impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. En coherencia cos principios enunciados os traballos entregaranse en formato dixital.
CARGA DE TRABALLOA realización das tarefas indicadas na guía docente supoñen unha dedicación de 216 horas de traballo fora da aula. Polo tanto, cómpre unha boa planificación e xestión do tempo.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías